

Het heiligenboek

Josefina Bakhita Tom Zwaenepoel

Een groot figuur uit de heiligenfamilie is de moedige Josefina Bakhita. Omstreeks 1869 ziet ze het levenslicht in een klein dorp in het zuiden van Sudan. Op negenjarige leeftijd ontvoeren slavenhandelaars haar. Het meisje, dat voortaan de naam Bakhita (je hebt geluk gehad) draagt, wordt mishandeld en tot vijfmaal toe op slavenmarkten verkocht. Tijdens haar verblijf bij de moeder en de echtgenote van een generaal wordt ze dagelijks gezeseld. Daaraan houdt ze levenslang 144 littekens over. In 1882 wordt Josefina verkocht aan de Italiaanse consul Callisto Legnani. Hij neemt haar mee naar zijn vaderland. Als ze als kindermisje in een Venetiaanse familie werkt, hoort Josefina voor het eerst over het christendom en begint ze te bidden. Ze weigert terug te keren naar Sudan, omdat het haar vurige wens intussen is christen te worden. In 1890 wordt ze als Josefina Margarete gedoopt, gevormd en ontvangt ze haar eerste communie. Zes jaar later legt ze in Verona haar geloften af bij de zusters van Canossa. Daar werkt ze in de sacristie en aan de kloosterpoort en tijdens meerdere reizen door Italië probeert ze de missie te bevorderen. In de bijbehorende school is *Madre moretta* (Moeder

negertje) tot aan haar dood in 1947 conciërge.

Vol vreugde en dankbaarheid leeft Bakhita naar haar doopsel toe, dat voor haar een 'genade-geschenk' is. Zij beschouwt het als een genade een kind van God te zijn. In zijn encycliek *Salvi spe* gaat Benedictus XVI daar uitvoerig op in: „Nu had ze hoop. Niet meer slechts de kleine hoop minder wrede heren te vinden, maar de grote hoop: 'Ik word definitief bemind en wat me ook gebeurt, ik word door die liefde verwacht. En dus is mijn leven goed.' Door dat besef van hoop was ze verlost, niet langer een slavin, maar een vrij kind van God. De bevrijding die ze door de ontmoeting met de God van Jezus Christus zelf had ontvangen, moest ook geschonken worden aan anderen, aan zo veel mogelijk mensen. De hoop die haar ten deel was gevallen en die haar had verlost, kon ze niet voor zichzelf houden. Die moest velen, ja allen, bereiken.”*

Haar wens om kloosterlinge te worden, wordt afgewezen wegens haar huidkleur. Toch mag ze intreden, dankzij de steun van kardinaal en patriarch Jozef Sarto (de latere Pius X). In het klooster gaat ze door het leven als de 'lachende zuster', ook als ze aan het eind van haar leven

veel te lijden heeft. De vrouw, die in haar kindertijd veel gruwelijkheid en brutaliteit kende, ziet het als haar plicht in haar land te getuigen over haar weg van bevrijding en op te komen voor de volledige uitoefening van de mensenrechten.

Wanneer de plaatselijke bisschop haar tijdens zijn bezoek aan het klooster vraagt wat ze doet, antwoordt zij: „Hetzelfde als u.” Ze verklaart wat ze bedoelt: „Excellentie, we willen toch beiden hetzelfde doen, namelijk de wil van God uitvoeren.” Inderdaad, beiden doen hetzelfde in verschillende 'posities'. Zowel de bisschop als de kleine, gebogen oude zuster die bijna niet meer kan werken, probeert Gods wil uit te voeren, ieder op zijn manier, met zijn eigen gedrevenheid en persoonlijkheid. Zo staan beiden op de juiste plaats.

Voor onze Kerk is Josefina een waardevolle heilige. In zijn homilie tijdens de heiligverklaring op 1 oktober 2000 legt Johannes-Paulus II uit waarom: „Josefina vraagt ons de realiteit niet passief aan te nemen, maar met vastberadenheid actief te worden, meisjes en vrouwen te bevrijden van onderdrukking en geweld en hun waardigheid terug te geven door de vrije uit-

oefening van hun rechten.” In zijn toespraak tot de Sudanse bisschoppen, ter gelegenheid van hun ad-liminabezoek in december 2003, beklemtoont de Poolse paus voorts dat Josefina's leven bewijst dat „denken in etnieën en andere vormen van discriminatie op grond van etnische afkomst, taal en cultuur, niet thuishoren in een beschaafde samenleving en in een gemeenschap van gelovigen”.

* Geciteerd door paus Benedictus XVI tijdens zijn bezoek aan het Romeinse priesterseminarie, ontmoeting met de seminaristen, vragen van de seminaristen en antwoorden van de paus, 17 februari 2007.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

20 september, 21.15 uur, *Canvas* (herhaling op 21 september om 19.05). *Lourdes*, tweede aflevering van het derde seizoen *Radio Gaga*. Joris Hessels en Dominique Van Malder parkeren hun zelfgebouwde mobiele radiostudio in het Franse bedevaartsoord.

23 september, 21.15 uur, één. *Kate & Leopold*, Amerikaanse romantische komedie uit 2001 met Meg Ryan en Hugh Jackman. De hardwerkende reclamevrouw Kate McKay gelooft niet meer in de liefde. Op een dag stelt ex-man Stuart haar voor aan de hoffelijke Leopold. Die is door een gat in de tijd per ongeluk uit 1876 in het hedendaagse New York beland. Kate neemt hem op sleeptouw en raakt onder de indruk van die ouderwetse edelman. Het lijkt alsof ze voor elkaar zijn gemaakt...

24 september, 22.45 uur, *Canvas*. *L'étranger*, Belgische documentaire van Kenneth Michiels. Moussa is een pas geïmmigreerde Senegalese voetbalcoach bij BX Brussels, het sociaal-sportief project van Vincent Kompany. Een voetbalseizoen lang volgt de camera Moussa en de (vaak problematische) spelersgroep op en naast het veld. Bij winst en verlies, respect en cultuurverschillen, sportiviteit, ruzie en vriendschap. Houdt Moussa de groep bij elkaar?

De vrome kudde

Ergste Ingezonden door Edmond Aline

Twee vrouwen op de bus:

– Germaine doet werkelijk niets anders dan kwaadspreken.

– Klopt, en het ergste is dat ze altijd kwaadspreekt van mensen die je niet kent.

Manager Ingezonden door Edmond Aline

Een gestresseerde manager houdt een taxi aan:

– Vooruit, snel!

– Waar wil u dan zo snel naartoe, mijnheer?

– Dat is me om het even, ze hebben me overal nodig!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

beleefdheidsbetuiging	lariks		zachtjes		school-sport		tussen-werpsel	sierlijk flesje	1
					richtingslijn		2		
gewricht	dichterbij		hetzelfde					het uitbrengen v.e. film	
					pl. in Portugal				
Britse zangeres		uitgang	wankel						8
					soort appel		elektronische post		kerkelijk gebruik
vroegere echtgenoot			treuzelaar						
Sp. wijn						streling	5		
			zelf-zuchtig persoon						4
hoofd v.e. abdij		Oost-Europeaan				jeans-merk			6

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
fantasie